

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Názov predmetu	Etická výchova
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Škola	ZŠ Dunajská Lužná
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	Inovovaný ISCED 1
Stupeň vzdelania	základné
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

PREDMET : ETICKÁ VÝCHOVA

	Časová dotácia /hod.		Zloženie/hod.	
	týždenne	ročne	ŠVP	ŠkVP
1.ročník:	1	33	1	0
2.ročník:	1	33	1	0
3.ročník:	1	33	1	0
4.ročník:	*1	33	1	0

*Bude platiť v školskom roku 2018/2019

ÚVOD

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami.

Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací program pre predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie.

UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre etickú výchovu.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/eticka-vychova_pv_2014.pdf

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),

- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

1.ROČNÍK

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, • pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, • podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny, 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, skupina, školská trieda • pozdrav, vďačnosť, ospravedlnenie • pravidlá skupiny

Prvky prosociálneho správania	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady úcty k rodičom, učiteľom a spolužiakom, • vyjadriť adekvátne vďačnosť, prosbu a ospravedlnenie, • riadiť sa pravidlami skupiny, • rešpektovať spolužiakov, 	<ul style="list-style-type: none"> • úcta • úcta k rodičom, učiteľom, starším ľuďom, spolužiakom • prejavy úcty

Ľudská dôstojnosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať postupne rôzne vlastnosti ľudí, • uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných, • poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch, 	<ul style="list-style-type: none"> • hodnota osoby, moja hodnota, rozdiel medzi mnou a ostatným svetom • ľudská osoba • sebaovládanie

Pozitívne hodnotenie iných	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba i u spolužiakov, uviesť dobré vlastnosti spolužiakov a príslušníkov rodiny, zahrať scénu, kde vyjadrí pochvalu spolužiakom, 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti iných osôb pozitívne vlastnosti rodinných príslušníkov, spolužiakov vyjadrenie pozitívneho hodnotenia iných negatívne správanie a jeho dôsledky

Naša rodina	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> pomenovať rodinné vzťahy, vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine, uviesť príklad úctivej komunikácie v rodine, naplánať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny. 	<ul style="list-style-type: none"> rodina a jej úloha v živote človeka vzťahy medzi členmi rodiny rodinné pravidlá komunikácia pomoc v rodine

Zoznam aplikovaných prierezových tém v 1.ročníku.

PT: 1. Osobnostný a sociálny rozvoj:

- spoznávanie sa a spolužitie v triednom kolektíve
- spoznávanie seba samého, svojich silných a slabých stránok
- uvedomovanie potreby spolupráce
- hodnotenie rodinných vzťahov

PT: 2. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

- správne odhadnúť situáciu
- dopravné pravidlá

PT: 3. Environmentálna výchova

- ochrana svojich vecí, okolia a prostredia v ktorom žijeme

PT: 4. Ochrana života a zdravia

- pomoc chorému spolužiakovi

PT: 5. Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- správne predstavenie sa, vyjadrenie prosby, vďačnosti, pozdravu, blahoželania,
- prezentovanie samého seba

- prezentovanie argumentov a svojho názoru

PT: 6. Mediálna výchova

- vedenie rozhovoru
- aktívne počúvanie

PT: 7. Multikultúrna výchova

- poznávanie zvykov a tradícií svojho regiónu
- tolerancia k inakosti
- spoznávanie kultúrnych tradícií iných národov, národností a menšín

2.ROČNÍK

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem spolupráca na príkladoch, • zdôvodniť potrebu vzájomného počúvania, • rozpoznať vzťah medzi právom a povinnosťou, • vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine, 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca • vzťahy v triede • právo a povinnosť • práva a povinnosti v rámci rodiny a triedy

Tvorivosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť originálny darček pre spolužiaka, • zahrať pomocou pantomímy rôzne situácie, • vymyslieť spoločne príbeh o svojej triede, • oceniť originalitu iných, • dopĺňať znenie pravidiel skupiny, 	<ul style="list-style-type: none"> • tvorivosť • vlastné talenty • pozornosť, fantázia, úsilie, vytrvalosť • prínos tvorivosti (úžitok, radosť, obohatenie iných) • tvorivosť, ktorá škodí a zarmucuje

Iniciatíva	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady iniciatívneho správania, • určiť oblasť, v ktorej je iniciatívny, • zapájať sa do triednych a školských činností, 	<ul style="list-style-type: none"> • iniciatíva – ochota, prekonanie lenivosti a obáv • iniciatíva pri poznávaní nových vecí, pri vytváraní dobra a zabraňovaní zlu • iniciatíva pri vytváraní dobrých vzťahov v triede i mimo nej

Vyjadrovanie citov	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať jednoduchou formou, čo znamená slovo city, • prejaviť svoje city spojené s príjemným i nepríjemným prežívaním • formou kresby – „moje city počas dňa“, • vyjadriť kultivovane svoje city, • uviesť, ako vhodnou formou vie vyjadriť city spojené s nepríjemným prežívaním, 	<ul style="list-style-type: none"> • city • prežívanie citov • city v rodine, medzi rovesníkmi • úcta k osobám opačného pohlavia • úcta k citom iných

Naša trieda	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi vhodným a nevhodným správaním v triede, • predložiť návrhy na zlepšenie súdržnosti spoločenstva triedy, • prejaviť pochopenie so spolužiakmi, • prispieť k dobrej atmosfére v triede, • vyjadriť svoje pozitívne prania formou kresby. 	<ul style="list-style-type: none"> • naša trieda – spoločenstvo detí • pozitíva a negatíva našej triedy • vylepšovanie nášho spolužitia • súdržnosť spoločenstva

Zoznam aplikovaných prierezových tém v 2.ročníku.

PT: 1. Osobnostný a sociálny rozvoj:

- spoznávanie sa a spolužitie v triednom kolektíve
- pravidlá správnej komunikácie
- spoznávanie seba samého, svojich silných a slabých stránok
- uvedomovanie potreby spolupráce
- hodnotenie rodinných vzťahov
- prevencia sociálno - patologických javov, zodpovednosť za vlastné konanie, sebaovládanie, sebakontrola, uplatňovanie svojich práv, vzťahy v rodine, význam dobrých skutkov
- empatia, sebadôvera

PT: 2. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

- správne odhadnúť situáciu
- dopravné pravidlá, bezpečnosť v cestnej premávke

PT: 3. Environmentálna výchova

- ochrana svojich vecí, okolia a prostredia v ktorom žijeme

PT: 4. Ochrana života a zdravia

- pomoc chorému spolužiakovi

PT: 5. Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- spolupráca v rodine
- prezentovanie samého seba
- prezentovanie argumentov a svojho názoru

PT: 6. Mediálna výchova

- vedenie rozhovoru
- aktívne počúvanie
- hra na redaktora
- používať informácie a pracovať s nimi, vytvoriť originálny produkt

PT: 7. Multikultúrna výchova

- poznávanie zvykov a tradícií svojho regiónu
- tolerancia k inakosti
- spoznávanie kultúrnych tradícií iných národov, národností a menšín

3.ROČNÍK

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotiť pravdivé informácie o sebe, • preveriť si informácie o iných, • rozpoznať rizikové situácie a negatívne ponuky, • zahrať formou scény situácie s negatívnymi ponukami, 	<ul style="list-style-type: none"> • pravda v živote iných • otvorená komunikácia – pravdivosť a objektívnosť • zdroje informácií • pravda o sebe a jej prijatie, pravda o iných • rizikové situácie v živote detí • odmietnutie zla a negatívnych ponúk

Pomoc, darovanie, delenie sa	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou, • uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny, • pomáhať si navzájom, 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímanie a prežívanie prosociálnosti • materiálna a nemateriálna pomoc • podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu • odmietnutie dobra inými

Naša škola	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> vymenovať pozitívne stránky našej školy, uviesť príklady problémov, ktoré sa v škole vyskytujú, navrhnuť svoj príspevok k dobrej atmosfére v škole, 	<ul style="list-style-type: none"> naša škola príslušnosť k našej škole účasť žiakov na úspechoch i problémoch našej školy

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny, 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, skupina, školská trieda pozdrav, vďačnosť, ospravedlnenie pravidlá skupiny

Zoznam aplikovaných prierezových tém v 3.ročníku.

PT: 1. Osobnostný a sociálny rozvoj:

- význam dohodnutých pravidiel správania v kolektíve
- pravidlá otvorenej komunikácie
- pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe a iných
- odmietnutie zla, bezpečné správanie v rizikových situáciách
- rozoznanie a postavenie sa proti šikanovaniu
- rozvíjanie schopnosti empatie
- rozvoj sebaovládania, sebaúcty a kooperácie
- nezištná pomoc a spolupráca, jej prijatie i odmietnutie
- prosociálnosť

PT: 2. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

- správne odhadnúť situáciu
- dopravné pravidlá, bezpečnosť v cestnej premávke
- návrh zlepšenia bezpečnosti na ceste do a zo školy v rámci projektu zlepšenia kvality našej školy

PT: 3. Environmentálna výchova

- ochrana svojich vecí, okolia a prostredia v ktorom žijeme

- návrh opatrení na ochranu životného prostredia v škole ako súčasť projektu zlepšenia kvality našej školy

PT: 4. Ochrana života a zdravia

- návrh opatrení na zlepšenie bezpečnosti v škole ako súčasť projektu zlepšenia kvality našej školy

PT: 5. Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- spolupráca v triede, medzi triedami v rámci školy
- prezentovanie svojich postrehov o kvalitách i slabých stránkach školy
- prezentovanie argumentov a svojho názoru
- prezentovanie návrhov na zlepšenie školy, prezentácia spoločného projektu

PT: 6. Mediálna výchova

- práca s textom, internetom, vyhľadávanie podkladov pre spoločný projekt
- vyhľadávanie a spracovanie informácií o škole do spoločného projektu
- používať informácie a pracovať s nimi, vytvoriť originálny produkt

PT: 7. Multikultúrna výchova

- poznávanie kvalít a predností svojej školy
- zoznamovanie sa s kvalitami iných škôl u nás aj v zahraničí
- rozvoj povedomia a príslušnosti k svojej škole
- osobnosti, úspechy školy

4.ROČNÍK

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať rozdiely správania medzi chlapcami a dievčatami, • rozpoznať vhodné a nevhodné správanie voči osobám opačného pohlavia, • rozpoznať situácie, kde je potrebné ticho a počúvanie 	<ul style="list-style-type: none"> • tolerancia a ústretovosť vo vzťahoch • Zlaté pravidlo mravnosti • rešpekt a úcta • rovnoprávnosť mužov a žien • komunikačné zručnosti v medziľudských vzťahoch • kultivované správanie k osobám opačného pohlavia

Reálne a zobrazené vzory	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť na príkladoch pozitívne a negatívne vplyvy televízie a iných komunikačných prostriedkov, • uviesť príklady prosociálnych ľudí zo svojho 	<ul style="list-style-type: none"> • vzor správania • komunikačné prostriedky a ich úloha • prosociálne vzory v okolí dieťaťa

okolia, • vyjadriť svoj názor na prečítanú knihu,	• čitateľský návyk – zdroj prosociálnych vzorov
--	---

Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady vzájomnej užitočnosti, • vymenovať iniciatívy, kde môže preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia, • pripraviť si iniciatívy na ochranu prírody, 	<ul style="list-style-type: none"> • záujmy rozvíjajúce osobnosť človeka • kvality človeka využité pre spoločné dobro • tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov

Dohovor o právach dieťaťa	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať 5 práv dieťaťa, • rozpoznať, ktoré práva dieťaťa s dodržiavajú alebo porušujú v jeho prostredí, • vysvetliť potrebu solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv, • zapojiť sa do aktivity, ktorá podporuje solidaritu, • vymenovať päť povinností, ktoré má voči iným ľuďom, 	<ul style="list-style-type: none"> • ľudské práva, práva detí • detská práca • solidarita a prijatie odlišností • povinnosti detí vyplývajúce z ich práv

Zoznam aplikovaných prierezových tém v 4.ročníku.

PT: 1. Osobnostný a sociálny rozvoj:

- dievčatá a chlapci
- ako spolu vychádzame
- tolerujme a vážme sa navzájom

PT: 2. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

- Kto pomôže Tiborovi
- Pravidlá, ktoré nám uľahčujú život

PT: 3. Environmentálna výchova

- Kde býva krása
- Morálne poučenie

PT: 4. Ochrana života a zdravia

- Let balónom

PT: 5. Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- Náš región
- Slovensko moja vlasť

PT: 6. Mediálna výchova

- Môj vzor
- Môj literárny, filmový hrdina
- Hudobný vzor

PT: 7. Multikultúrna výchova

- slávnostný deň
- Čím sa líšime? (nie sme rovnakí)

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Metódy a formy

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom **zážitkových metód**, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt. Postup prijatia hodnôt ETV do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

- 1. senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu**
- 2. nácvik v podmienkach triedy,**
- 3. reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi...).**

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky (**hru, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia ...**) V etickej výchove im hovoríme zjednodušene – cvičenia, aktivity. Je dôležité si uvedomiť, že aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní **hodnotovú reflexiu**, tá je súčasťou každého kroku. (Hodnotenie prežitého rozumom napr. – Čo som prežil? Čo som si uvedomil? Ako to súvisí so životom vo mne, okolo mňa? Čo z toho vyplýva pre môj život?) Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho postoje a správanie. Preto je v metodických príručkách osobitná časť venovaná otázkam vhodným na reflexiu. Ak nacvičíme so žiakmi určité správanie (napr. pozdrav, ospravedlnenie, odmietnutie...) v triede, ešte to neznamená, že to budú robiť aj doma a na ulici. Máme však k dispozícii viacero techník, ktoré napomáhajú tomu, aby žiaci osvojené zručnosti a skúsenosti prenášali do každodenného života (**napr. záznamy pozorovaní, vedenie denníka, zbieranie článkov, interview s rodičmi alebo inými osobami...**). Tejto časti hovoríme v etickej výchove **transfer – prenos z hodiny ETV do bežného života rodiny, triedy a iných vzťahov, do ktorých žiak vstupuje.**

Základom výchovno-vzdelávacieho procesu etickej výchovy je **zážitkové učenie**, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

Žiaci počas hodín ETV **sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre**, aby sa vzájomne poznávali. Je to **východisková pozícia**, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, **je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy**, ktorú učiteľ na danú aktivitu zvolil. Vyučovaciu hodinu najmä na prvom stupni treba členiť tak, aby sa rešpektovali zvláštnosti tohto vývinového obdobia (napr. **sedenie v kruhu treba striedať s pohybovými cvičeniami** na uvoľnenie i aktivizáciu dieťaťa). Treba mať pripravených viac aktivít k danej téme. Prostriedkom, ktorý učiteľ často využíva, je **čítanie rozprávok, príbehov. Vhodné obrázky, audio i videonahrávky, CD - roomy** môžu poslúžiť **ako motivačný materiál**. Deti v mladšom školskom veku **radi kreslia a robia**.

Metódy:

- dialóg
- diskusia
- hry
- riešenie problémových úloh
- dramtizácia
- zážitkové metódy
- učenie posilňovaním žiaduceho správania
- anketové metódy
- hranie scénok
- problémové vyučovanie
- hranie rolí

Formy práce:

- frontálna
- skupinová
- individuálna práca
- didaktická hra
- tvorivá dramatika

KRITÉRIÁ HODNOTENIA:

Etická výchova sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.: 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Metódami /pochvala, povzbudenie/ motivujeme žiakov k dosiahnutiu pozitívnych výsledkov. V etickej výchove sledujeme cyklické rozvíjanie osobnosti žiaka , rešpektujeme dynamiku dlhodobého a postupného rozvoja sociálnych zručností. Vyzdvihujeme a zdôrazňujeme úspechy v prosociálnom cítení.

Metódy a formy hodnotenia	Kritériá hodnotenia
Ústne skúšanie	<ul style="list-style-type: none"> - žiak správne aplikoval vhodné vedomosti a zručnosti do reálnych situácií, - žiak aktívne využíval správne pojmy pri práci a hodnote - žiak samostatne vytváral autentické závery pri riešení problémov, - žiak vhodne odôvodňoval vlastný názor
Skupinová práca	<ul style="list-style-type: none"> - žiak aktívne pracoval v skupine, - žiak správne riešil pridelenú úlohu, - žiak tvorivo dopĺňal svojimi názormi prácu spolužiakov, - žiak vhodne hodnotil prácu iných, - žiak priateľsky vystupoval pri práci, - žiak ohľaduplne pristupoval ku spolužiakom
Prezentácia- projekty	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dodržal požadovanú tému, - žiak použil vlastnú originalitu pri výbere jazykových prostriedkov, - žiak dodržal požadovanú formu a rozsah práce, - žiak využil originálny prístup pri spracovaní, - žiak prezentoval vlastnú prácu
Tvorivé písanie	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vytvoril originálny text, - žiak dodržal predpísanú schému písania, - žiak použil vhodné štylistické prostriedky

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica	Materiálne učebné prostriedky	Ďalšie zdroje
<p>Pracovné listy PaedDr. Ivanová E. – Kopinová Ľ.: Etická výchova pre 1.ročník ZŠ</p> <p>PaedDr. Ivanová E. – Kopinová Ľ.: Etická výchova pre 2.ročník ZŠ</p> <p>PaedDr. Ivanová E. – Kopinová Ľ.: Etická výchova pre 3.ročník ZŠ</p> <p>PaedDr. Ivanová E. – Kopinová Ľ.: Etická výchova pre 4.ročník ZŠ</p>	<p>Didaktická technika: - interaktívna tabuľa - dataprojektor - CD pehrávač</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výukové CD a DVD - prezentácie vytvorené učiteľom - pracovné listy vytvorené učiteľom - pomôcky vytvorené učiteľom

Zodpovedná: Mgr. Jana Škrhová